Silniki grawitacii. Jak czarne dziury rządzą galaktykami i gwiazdami

Caleb Scharf

Tytuł oryginału: Gravity's Engines: How Bubble-Blowing Black

Holes Rule Galaxies, Stars, and Life in the Cosmos

Przekład: Urszula i Mariusz Seweryńscy

Prószváski Media

Czarne dziury zawsze były przedmio- skotliwych idei ludzkiego umysłu - ide- o tym, czego dowiedzieliśmy się o czartem szczególnej fascynacji. Dziwne, alny materiał na bohatera bestselleru. niszczycielskie, zaginające czasoprzestrzeń, pożerające wszystko monstra – najwydajniejsze generatory energii dostarczały niekończącej się pożywki w całym kosmosie. Z tego powodu odezarówno naukowcom, jak i literatom. grały kluczową rolę w kształtowaniu Pracując nad coraz doskonalszym wi- Wszechświata. To jedna z najbardziej zerunkiem Wszechświata, astronomo- niezwykłych i najdziwaczniejszych wie odkryli, że czarne dziury nie tylko cech natury, na jakie się natknęliśmy: Science i Nature. Jest także konsultanstanowią ważny, jeśli nie najważniejszy, czarne dziury będące najbardziej de- tem m.in. Discovery Channel, Scienelement na mapie kosmosu, ale wiele strukcyjnymi i niedostępnymi obiek- ce Channel i New York Timesa. Autor z nich jest przerażająco głośnych, wręcz tami we Wszechświecie okazują się książki "Extrasolar Planets and Astrohałaśliwych. Są to szalone, wyzywają- również obiektami o fundamentalnym ce i pobudzające wyobraźnię odkrycia, znaczeniu. których dokonano dzięki zaangażowa-

Czarne dziury to silniki grawitacyjne jeszcze odkryć.

niu najpotężniejszych i najbardziej bły- to intrygująca i błyskotliwa opowieść American Astronomical Society.

Caleb Scharf. SILNIKI GRAWITACII

nych dziurach i co spodziewany się

Caleb Sharf jest dyrektorem Centrum Astrobiologii na Uniwersytecie Columbia. Jego artykuły pojawiaja się w Scientific American, New Scientist, biology", która w 2011 roku przyniosła mu nagrode Chambliss Astronomical "Silniki grawitacji" Caleba Scharfa Writing Award przyznawaną przez

Każdy głos się liczy! Kazimierz Rzążewski, Wojciech Słomczyński, Karol Życzkowski Wydawnictwo Sejmowe

Jak losowano urzędników w starożytnych Atenach, a jak wybierano dożę w średniowiecznej Wenecji? W jaki sposób konklawe dokonuje wyboru papieża? Jak wyłania się najlepszego w zawodach łyżwiarskich, a jak zwycięzcę Konkursu Chopinowskiego? Czy wynik wyborów prezydenckich może zależeć od rodzaju systemu wyborczego, a skład parlamentu od wielkości i kształtu okręgów wyborczych? Jak wybieramy posłów do Parlamentu Europejskiego, a jak decyzje podejmuje Rada Unii Europejskiej? Czy statystyczna analiza protokołów wyborczych może potwierdzić przypuszczenia o fałszowaniu wyników? Bogato ilustrowana książka przystępnie odpowiada na te pytania, przedstawiając szeroki wachlarz zagadnień dotyczących zbiorowego podejmowania decyzji i dokonywania wyborów w każdej dziedzinie życia.

Przeczytałem z dużą frajdą. Książka arcyatrakcyjna i potrzebna jednocześnie. Arcyatrakcyjna, bo piękne matematyczne umysły potrafią rzeczy polityczne zobaczyć z nieoczekiwanych perspektyw. Potrzebna, bo czasem (coraz częściej) gubimy się w zawiłościach mechanizmów wyborczych, a ta książka nie tylko je tłumaczy, ale przypomina przede wszystkim o możliwej sile naszego głosu.

prof. Andrzej Nowak, historyk, Kraków (UJ, PAN)

Kazimierz Rzążewski - profesor fizyki w Centrum Fizyki Teoretycznej Polskiej Akademii Nauk, zajmuje się mechaniką i optyką kwantową oraz fizyką statystyczną gazów kwantowych. Jest autorem ponad 200 prac naukowych, laureatem Nagrody Fundacji Humboldta, wybieralnym członkiem Brytyjskiego i Amerykańskiego Towarzystwa Fizycznego.

Wojciech Słomczyński – matematyk związany z Instytutem Matematyki i Centrum Badań Ilościowych nad Polityka Uniwersytetu Jagiellońskiego. Bada chaos, entropię i fraktale. Wraz z Karolem Życzkowskim byli autorami Kompromisu Jagiellońskiego, systemu głosowania w Radzie Unii Europejskiej, stanowiacego w latach 2003-2007 przedmiot intensywnych dyskusji naukowców, polityków i mediów.

Karol Życzkowski – profesor fizyki na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz w CFT PAN, zajmuje się mechaniką i informatyką kwantową, teorią chaosu oraz zastosowaniami matematyki w naukach społecznych. Współautor monografii dotyczącej mechaniki kwantowej wydanej przez Cambridge University Press oraz przewodnika narciarskiego po polskich Tatrach Wysokich.